

Upplysning och hemlighetsmakeri

Fredagens radiodebatt om psykologiskt försvar, koncentrerad kring det avgivna förslaget om en statlig upplysningscentral vid krig eller krigsfara, lämnade på en konkret punkt en intressant belysning av de mörkläggningsstendenser som redan nu är uppenbara och som förslaget i maskerad form avser att främja. TT:s chef, överste Sundell, meddelade nämligen att radion vid krig eller krigsfara skall övertas av staten; i en sedermera utsänd kommuniké har hr Sundell i någon mån beriktigt sig själv, men kvar står det väsentliga, att enligt ett kungligt brev i detta läge "Radiotjänst ställer hela sin programverksamhet till Kungl. Maj:ts förfogande". Det bör observeras att detta sensationella kungliga brev är hemligstämplat och att dess innehåll blott genom en indiskretion av hr Sundell blivit känt för allmänheten. Innebörden härav är att ett ytterligt viktigt faktum principiellt mörklagts och att utredningen om psykologiskt försvar därför på vissa punkter kommit att hänga i luften. Och detta sker samtidigt som utredningen förklarar att motståndsviljan hos folket förutsätter "upplysning om vad en var har att vänta sig av ett krig och dess följder och vad som händer före och efter kriget".

I själva sakfrågan är det svårt att förstå varför radion skall överföras till regeringen. Så skedde inte under förra kriget. Att regeringen inte behöver befara att Radiotjänst skall meddela uppgifter av militärt hemlig natur och dylikt är uppenbart. Tanken är helt enkelt att totalt göra radion till organ för statsstyrelsen.

De två representanter för utredningsarbetet som uppträdde i debatten, hr Sundell och Severin, hade den otacksamma uppgiften att söka göra troligt att den tilltänkta "upplysningscentralen" i själva verket var avsedd att verka för en fyllig och allsidig upplysning; den skulle, rent av, sade de, ha som en huvuduppgift att förmå regeringen att lämna sådan information. Hr Severin gick så långt som att hävda att den dimbildning och mörkläggnings som redan nu förekommer — jämför försvarsministerns yttranden om försvarsberedskapen denna vår — skulle begränsas genom det nya ämbetsverket. Är någon i stånd att tro detta? Samtidigt som det meddelas att chefen för upplysningscentralen skall vara medlem av regeringen? Men, som alltid då det gäller att främja hemlighetsmakeri och statlig propaganda, måste de agerande — i detta fall mera lättrogna än jesuitiska — säga sig handla i upplysningens tjänst.

Rättegången om skandalerna

i Göteborg har blottat en rad upprörande förhållanden. Särskilt betänkligt är emellertid att polisen under påtryckning från dåvarande scoutchefen, greve Bernadotte, underlåtit att sin plikt likmätigt i ett visst fall göra anmälan om homosexuella övergrepp; greve Bernadotte ansåg sig, uppenbarligen på grund av sin sociala ställning, kunna förklara att den nedtyttade polismannen inte behövde oroa sig för vidräkningar på grund av ämbetsfelet. Avslöjandet är ännu ett bevis på nödvändigheten att på allvar ta itu med de frågor om homosexualitet och påtryckningar från högre ort som uppstått i andra, ännu inte klarlagda rättsfall.